

Innspill fra Norsk olje og gass til arbeidet med stortingsmelding om marint vern

Norsk olje og gass takker for invitasjonen til å gi innspill til den fremtidige stortingsmeldingen om marint vern. Vi vil innledningsvis si at vi støtter innspill fra NHO som ble gitt i møtet 8. desember, og har bygd våre kommentarer rundt de samme elementene.

Hoveddelen av Norges inntekter kommer fra marin virksomhet som fiske, oppdrett, skipskonstruksjon, skipstransport og petroleum, næringer med høy verdiskaping og de største eksportandelene. Disse aktivitetene er igjen basis for store næringsklynger fra oljeservice, marin logistikk, til miljøovervåking og forskning. Vår geografi gjør at våre ressurser på land er nært tilknyttet havet. Fire av fem bor ved kysten.

Faktagrunnlaget for forvaltning av norske kyst- og havområder har styrket seg betraktelig ikke minst på grunn av petroleumsvirksomheten. Her kan nevnes en omfattende miljøovervåking og kartlegging av både havbunnen og vannsøylen. I tillegg gjennomføres betydelig forskningsinnsats i regi av næringen for å klarlegge økosystemenes tilstand og sårbarhet overfor pågående og framtidig industriell aktivitet.

Norsk olje og gass er enig med NHOs oppfatning at det er en skjevhet i vurderingene av risiki, ettersom de konsentreres om mulige negative konsekvenser av økonomisk aktivitet. Det er mindre vektning av samfunnsøkonomisk nytte som arbeid, velferd og befolkningsutvikling. Da blir selvsagt avveiningen langt mer komplisert, men en kan ikke ignorere andre risiki så vel som erkjennelsen om at samfunnsutvikling ikke skjer uten risiko.

Norsk olje og gass deler NHOs vurderinger og er fornøyd med Havpanelets konklusjoner og vil gi Statsministeren honnør for at i definisjonen av en bærekraftig havøkonomi går vern og bevaring hånd i hånd med økonomisk produksjon og velstand.

Et strengt HMS-regime i petroleumsvirksomheten med null-toleranse for akutte utslipp til sjø, og kontinuerlig fokus på operasjonell forbedring, har vist at det er fullt mulig å operere under krevende forhold uten stor påvirkning på naturmiljøet. Konkrete miljømål har vist seg å gi teknologiutvikling med god miljø- og verdiskapingseffekt. Vårt miljøkartleggings- og overvåkingsregime medfører god kunnskap om miljøtilstanden i havet. Dette åpner muligheter for aktiviteter, også nær verneverdier uten at verneformålet trues.

Bærekraftig bruk kan gi netto gevinst og ivaretagelse av havmiljøet, men sammenhengen med verdiskapningen fra økonomisk aktivitet og indirekte effekt på samfunnet er ikke særlig undersøkt, heller ikke i våre forvaltningsplaner. Slik kan vi egentlig ikke heller kvantifisere noen helhetlig risiko knyttet til økonomisk aktivitet. Vi har ingen helhetlige vektingsmodeller.

Det er derfor ennå ikke vår samlede kunnskap og kompetanse om havet, vår stadig forbedrede teknologi, regelverk, beredskap, tilsyn og kontroll som synes avgjørende for hvilken risiko vi er villig til å ta, enten det er petroleumsakktivitet, mineralleting, fiske eller oppdrett, men en mer skjønnsmessig vurdering. Dette preger da også debattene og til tider en lite treffsikker politikk.

Digitaliseringen gir oss utvidede muligheter og økt kunnskap om havet. Både fysiske og biologiske faktorer kan nå følges kontinuerlig, i sann tid og med stadig høyere oppløsning. Vi kan for eksempel langt mer presist predikere hvor fisk eller sjøfugl til enhver tid oppholder seg, og slik i økende grad legge til rette våre aktiviteter tilsvarende dynamisk.

Vi anerkjenner at med økt marin aktivitet, så øker risiko for at kumulative påvirkningsfaktorer vil kunne ha negative effekter på havmiljøet. Vi må derfor intensivere kunnskapsinnhenting, men samtidig benytte den, ikke vente på stadig bedre kunnskap. Vi er best i verden på overvåking. Det er jo i seg selv et konkurransefortrinn som må utnyttes.

Norsk olje og gass mener at en kombinasjon av vern og bruk er mulig for de fleste områder med verneverdier og at utnyttelse av ressurser og havbruksaktivitet i de fleste tilfelle bør tilrådes med enkelte restriksjoner og overvåking av verneverdiene. Verdiene fra havet kan bli vesentlig større hvis forvaltning av naturressursene sees i sammenheng med næringsutvikling.

Gjennom en «vern og bruk» tilnærming vil en kunne pålegge relevant kunnskapsinnhenting som forutsetning for etablering eller aktivitet, noe som igjen vil gi grunnlag for å si noe om eventuelle påvirkning av verneverdiene og eventuelt pålegge avbøtende tiltak eller opphør hvis nødvendig.